

ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਦੀ ਆਈਟਮ 54 ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ। ਚਾਰੇ ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਪਸ਼ੂਆਂ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਚਾਰਾ' ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦ ਵਰਗਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(9) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ 'ਗੁਆਰ ਮੀਲ' ਜਾਂ 'ਗੁਆਰ ਗਿਰੀ' ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਟਰਨਓਵਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਵਾਪਸ ਕਰਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

The State of Punjab v. Sham Kaur etc. (Suri, J.)

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਪਰਾਧੀ

ਆਰਐਸ ਸਰਕਾਰੀਆ ਅਤੇ ਸੀਜੀ ਸੂਰੀ . ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ,

ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ ਆਦਿ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਸੀ.ਆਰ. ਦੁਬਾਰਾ. 1968 ਦਾ ਨੰਬਰ 85-ਆਰ.

14 ਜਨਵਰੀ 1971 ਈ.

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1898 ਦਾ ਐਕਟ V) -ਸੈਕਸ਼ਨ 195 -ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ (1887 ਦਾ XVII) - ਸੈਕਸ਼ਨ 37 - ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ - ਕੀ "ਅਦਾਲਤ" ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195(1) (ਸੀ) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ।

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ 'ਅਦਾਲਤ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕੈਸੀਵਿਲ, ਆਈਰੇਵੇਨਿਊ ਕੋਰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਰਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1877 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੀ-ਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰਡਰ ਲਾਈਨ ਕੇਸਾਂ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 195(1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ 'ਅਦਾਲਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਗਾਈਡ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਨਾਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਟਰੈਪ ਪਿੰਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195(2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਘੱਟ ਫਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਲਿਬਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195(1) (ਸੀ) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਅਦਾਲਤ" ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪਰਾ 27)।

The State of Punjab v. Sham Kaur etc. (Suri, J.)

ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ 29 ਮਈ, 1969 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ। ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ.ਜੀ. ਸੂਰੀ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 14 ਜਨਵਰੀ, 1971 ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀ.ਸੀ. ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 471/465/467/109 ਤਹਿਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਕੋਲ ਕੇਸ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਵਾਤੜਾ, ਸ .

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ. ਮੋਗੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼।

(5) ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.-ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 195(ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। 1) (ਸੀ) ਅਤੇ (2) ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ।

(2) ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ 1 ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸੱਤ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 465, 467 ਅਤੇ 474 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 16 ਅਕਤੂਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜਗਰਾਓਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਸਨ। ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 4 ਮਈ 1966 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਚਕਰ ਦੇ ਇਕ ਅਨੋਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ. ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਧਨ ਕੌਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਨੋਖ ਸਿੰਘ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਰਸ ਐਲਾਨ ਕੇ ਇਕ 'ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵ. ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਜੋ ਕਿ ਧੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਵਾਰਸ ਸੀ। ਉਕਤ ਜਾਅਲੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਨੋਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ 23 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇੰਤਕਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੂਨ, 1966 ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਜਗਰਾਓਂ ਕੋਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੇ

ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ, ਅਰਥਾਤ, 23 ਜੁਲਾਈ, 1966, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਉਕਤ ਵਸੀਅਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਤਕਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਵਿਵਾਦਤ ਸਮਝਦਿਆਂ, ਇੰਤਕਾਲ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਗਰਾਓਂ (ਕੁਲੈਕਟਰ) ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।'- ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ, ਜਗਰਾਓਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੋਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਰਸ ਦੇ ਇੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਧੰਨ ਕੌਰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਿੱਖ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅੱਠ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਸੀਅਤ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਕੱਲਾ ਹੀ, ਧਾਰਾ 195 I (1) (c) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਕਮਿਟਿੰਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। 195; (1)(c) ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਯੋਗ ਸੀ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ 6 ਮਈ, 1968 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(3) ਥਰਡਪੁਆਇੰਟਲੀ ਉਭਰਨ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹੈ: ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਵਿਚ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ 'ਤੇ ਮੁਢਲੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਹੈ, (1) ਜਿੱਥੇ ਲਗਭਗ ਅਸਾਧਾਰਨ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਬੇਦੀ ਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਜਾਂ ਰੋਵਿੰਗ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ

(1) IMS CLJ 1**.

ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸ੍ਰੀ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ *ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਬਨਾਮ ਹੰਸ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2)* ਵਿਚ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਪੀ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲਾ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਧਾਰਾ 195(1) (ਸੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ 1901 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(8) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

"'ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ (ਭਾਵ, ਵਪੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੁਲੈਕਟਰ, ਵਪੀਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਐੱਸ. ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ, ਸਹਾਇਕ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ, ਰਿਕਾਰਡ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ) . "

ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਖਾਸ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਧਾਲੀਵਾਲ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੇ।

(4) ਅਗਲਾ ਕੇਸ *ਅਸ਼ੂਤੋਮਲ ਰਾਮਦਾਸ ਟੰਡੋ ਮੁਹਮ ਪਾਗਲ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਜਮਾਂਡੋਸ ਹੋਚੰਦ ਮੇਥੀ (3)* ਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਖਤਿਆਰਕਰ ਇੱਕ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖੋਜ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਬੰਬੇ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 196 ਅਤੇ 189 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵੀ ਸੀ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਡਾ. ਐਸ. ਦੱਤ ਬਨਾਮ *ਯੂਪੀ ਰਾਜ (4)* ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(5) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੰਗ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 117 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

The State of Punjab v. Sham Kaur etc. (Suri, J.)

- (2) ਏਆਈਆਰ 1966 ਸਾਰੇ. 124.
- (3) ਏਆਈਆਰ 1940 ਸਿੰਧ 100
- (4) ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 523.

ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਪੋਰਸੀਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀ, ਫਿਰ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਹਿਜ਼ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੇਬਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਮਰਾਟ ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਚੀਫ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ ਜੇ. ., ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾਇਬ-ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਇੱਕ 'ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ' ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 195(2) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ' ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੰਗ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚਾਰ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਬ੍ਰਜਨਪਦਨ ਸਿਨਹਾ ਬਨਾਮ ਜਯੋਤੀ ਨਰਾਇਣ (6) ਹੈ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਡਿੱਗਣ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟਸ (ਜਾਂਚ) ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਦਾਲਤ ਸੀ। ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਰੇਕਸ ਬਨਾਮ ਬਿਜਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (7) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਵਾਲੇ-

"ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਬਾਹਰੀ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਐਡ-ਹਾਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ -

"ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਖਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕੁਝ ਫਸਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਿਰਣਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਟੈਸਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

- (5) 16 ਕਰੋੜ LJ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 785
- (6) ਏਆਈਆਰ 1956 ਐਸਸੀ 66.
- (7) 1924—IKB- 171 (c)।

ਅਗਲੀ ਆਸਾਨੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ *ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਤਿਆਵਾਦੀ* ਬਨਾਮ *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (&)*, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ-

"ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 195(1) (ਬੀ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ *ਉਜਾਮ ਬਾਟ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼* (9) ਦੇ ਪੰਨਾ 1951 'ਤੇ 9 ਉਬਾ ਰਾਓ ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ *ਚਪਰਾਲਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬਨਾਮ ਜੀ. ਗੋਵਰਧਨਈਆ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਸੀ।* (10), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀ, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀ, ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ, ਰੀਜਨਲ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ *ਜਗਨਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ-ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ* (11) ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖੀ ਗਈ ਸੀ: -

"ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। "

ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ 1926 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, *ਠਾਕੁਰ ਨਿਰਮਾਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਠਾਕੁਰ ਲਾਇ ਰੁਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ* (12) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ: -

“ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਪੰਨਾ 482 'ਤੇ ਅਵਧ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਪੜਚੋਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਪਰ ਨਿਰੰਤਰ ਅਧਾਰਤ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੈ।

- (8) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1956 ਸ: ਸੀ: 153.
- (9) ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 1621
- (10) ਏਆਈਆਰ 1954 ਸੈਡ. 822
- (11) ਏਆਈਆਰ, 1963 ਐਸਜੀ 496.
- (12) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1926 ਪੀਸੀ 100.

ਇਹ ਗਲਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਣਗਿਣਤ ਵਾਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਵਿੱਤੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕੁਝ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਕਿ ਇਸਦੇ ਲਈ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਹਿਰਾਇਚ ਦੇ ਵਾਧੂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਐਲ ਫਰਾਰ ਦੇ ਦੋ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਧੋਖਾਧੜੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਾਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੇ ਹਨ। "

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਧਾਲੀਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲੋਂ ਨਿਖੇੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਸਿੰਧ ਦੇ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਪਾਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (5) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ ਜੋ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬੇਦੀ ਜੋ ਦੇ ਧਿਆਨ

ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕਿ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਅਦਾਲਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 195(1)(c) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(7) ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਬੇਦੀ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 195 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ! (1)(c) ਅਤੇ ਸਰਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2)। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਕਰਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ (1) ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਤਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

29 ਮਈ, 1969

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਸੀ.ਜੀ.ਸੂਰੀ, ਜੇ.- (9) ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੁਆਰਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 'ਕੋਡ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੋਧ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ

ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਗਰਾਓ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ - ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 465, 467 ਅਤੇ 471 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਰੋਹੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਨਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਸ 1 ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (1) ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਕ 'ਅਦਾਲਤ' ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਧਾਰਾ 195 ਦੇ ਉਪਬੰਧ | ਕੋਡ ਦੇ (1)(c) ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹਨਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(10) ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ 1887 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਨੰ. XVII ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 195 I (1)(ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਅਦਾਲਤ' ਸੀ। c) ਅਤੇ (2) ਕੋਡ ਦੇ। ਬਿੰਦੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਸਨ ਪੰਜਾਬ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਚ ਨੇ ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ (5) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (5) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਜੇ. ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਵਾਲੇ ਦੇ. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਫੈਸਲੇ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੇਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਜੇ. ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਇਹ ਕੇਸ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(11) ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: 5 ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ। ਤਹਿਸੀਲ ਜਗਰਾਓ ਦੇ ਪਿੰਡ ਚਕਰ ਦੇ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਕੇ.ਏ. ਸਿੰਘ ਮਈ, 1966 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਧੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ। ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕੌਮ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਇਕਲੌਤੀ ਵਾਰਸ ਹੈ। ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਸਰਵ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਧਨ ਕੌਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 1 ਅਤੇ 2, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ। ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਮੁਲਖ ਰਾਜ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3, ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੇਖਕ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 8 ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦੋ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਏ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਬੇਟੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ। ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਪਤੀ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲੜੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਕੇਸ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਜਗਰਾਓ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਧਨ ਕੌਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇੰਤਕਾਲ ਤਸਦੀਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(12) ਇੰਤਕਾਲ ਦੇ 3 ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਕਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਈਸੀਓ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ 'ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਕੀਮਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਅਲੀ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੰਤਕਾਲ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 476 ਅਧੀਨ ਹੋਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 1 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਸੀਅਤ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਉਸਦੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਸੀਅਤ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਝੂਠੀ ਪਾਈ ਗਈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3 ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੇਖਕ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ, ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ RA ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਐਂਟਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਗਰਾਓ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 476 ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਇਸ

ਲਈ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 465, 467 ਅਤੇ 471 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੋਧ ਦਿੱਤਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਰੱਖੀ ਸੀ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ. ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇੰਤਕਾਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਅਦਾਲਤ' ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(13) ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਅਜੀਬ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰ ਸਧਾਰਨ 'ਅਦਾਲਤ', ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਸੀਟ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕੱਟ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਟੈਚੂਟ ਬੁੱਕ ਵਿਚ ਇਕੋ ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਲਚਕੀਲੇ ਆਯਾਤ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਜੱਜ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਸਾਲਸ, ਜੋ ਸਬੂਤ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਸਬੂਤ' ਕੀ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਜਾਣਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਕਲਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

'''ਸਬੂਤ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ-

- (1) ਮੈਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬਿਆਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੰਗਦੀ ਹੈ; ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;
- (2) ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼; ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(14) ਜੇ ਕੋਈ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੇਖੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥ ਲੱਭਣ ਲਈ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਥਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਤੱਕ ਇੱਕ ਦੁਸ਼ਟ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। 1887 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਤੋਂ 22 ਅਤੇ 34 ਤੋਂ 40 ਜੋ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਲਬ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ- ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹਨ। 'ਸਬੂਤ' ਜਾਂ 'ਗਵਾਹ' ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(3) ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਸੱਚਾਈ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ 'ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ' ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹੁੰ ਵੀ ਚੁਕਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (m) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 'ਸਬੂਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਸਬੂਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। . ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ 'ਸਬੂਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਾਬੀ ਰਿਆਲ , ਭਾਵੇਂ ਮੂੰਹੋਂ ਬੋਲੇ ਜਾਂ ਕਾਲੇ ਅਤੇ ਚਿੱਟੇ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ 'ਅਦਾਲਤ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 'ਅਦਾਲਤ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਫਿਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ 'ਸਬੂਤ' ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੜੋਤ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਰਾਹ *ਬ੍ਰਜਨੰਦਨ ਸਿਨਹਾ* ਬਨਾਮ *ਯਯੋਤੀ ਨਾਰਾਇਣ* , (6) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ 'ਅਦਾਲਤ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(15) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਵਿੱਚ 'ਅਦਾਲਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਯੂ ਆਮ

ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (2) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਹੋਣਗੇ। ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸ਼ਬਦ-ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ ਉਸ ਪੀਨਲ ਗੋਡੇ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1)(m) ਵਿੱਚ 'ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ 'ਜੱਜ' ਅਤੇ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਵਿੱਚ 'ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ' ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ * ਸ਼ਬਦ 'ਅਦਾਲਤ' ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(16) ਇਹ ਲਾਭਦਾਇਕ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੋ ਸੰਹਿਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ: -

ਸੀ.ਆਰ. ਪੀ.ਸੀ

“S.4(1) ਇਸ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਰਥ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ: -

* * * * *

(m) "ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ" ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਹਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਸਹੁੰ 'ਤੇ:

* * * * *

(2) ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ^ ਭੁੱਲਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ

ਇੱਥੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ

The State of Punjab v.. Sham Kaur etc. (Suri, J.)

ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉਸ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਰਥ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

" * * * * *

S. 195(1) ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ-

- (b) ਉਸੇ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਾਵਾਂ 193, 194, 195, 196, 199, 200, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211 ਅਤੇ 228, ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ

ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਜਾਂ

- (c) ਧਾਰਾ 463 ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਜਾਂ ਉਸੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 471, ਧਾਰਾ 475 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 476 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਅਧੀਨ ਹੈ।

- (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਅਦਾਲਤ" ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ, ਮਾਲ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਪਰ ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1877 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।"

“S.19. "ਜੱਜ" ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ-

ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਦੀਵਾਨੀ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਿਰਣਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸਦੀ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਜਾਂ

The State of Punjab v.. Sham Kaur etc. (Suri, J.)

ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੌਣ ਇੱਕ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਸੰਸਥਾ
• ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ

* * * * *

(d) ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5. 20. ਸ਼ਬਦ "ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ" ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਉਦਾਹਰਨ

ਮਦਰਾਸ ਕੋਡ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ VII, 1816 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪੰਚਾਇਤ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਹੈ।"

(17) ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਿੱਤਰ (ਡੀ) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ XVIII ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 288 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਬ-ਸਟੈਂਟਿਵ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ। ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ

ਲਈ ਇੱਕੋ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਵਚਨਬੱਧ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨਾਲ 'ਜੱਜ' ਵਜੋਂ ਵਿਹਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ - ਨੇਮਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧਿਆਇ XVIII ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤਮ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗਵਾਹ ਜੋ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸੀਹਤਾ ਦੇ ਅਧਿਆਇ XVIII ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਿਰਫ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪੁੱਛਗਿੱਛ. ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ, ਕੋਡ ਦੇ ਅਧਿਆਇ XVIII ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਜਾਂਚ' ਕਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 'ਜੱਜ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਉਦਾਹਰਨ (d) ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਜੱਜ' ਅਤੇ 'ਅਦਾਲਤ' ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(18) ਹੁਣ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਵਿੱਚ 'ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵੱਲ ਆਉਣਾ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜੱਜ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵਾਂਗੇ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਜਾਂ ਨਹੀਂ. ਜੇਕਰ ਵਚਨਬੱਧ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 'ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ' ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ 'ਅਦਾਲਤ' ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਕੋਰਟ' ਅਤੇ 'ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ' ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਕਮਿਟਿੰਗ ਮੈਗਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇੱਕ 'ਅਦਾਲਤ' ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਿਰਣਾਇਕ, ਅੰਤਿਮ, ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਰਣਾਇਕ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾਇਕ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ • ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਸੋਧ ਲੈ ਕੇ - ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਆਯਾਤ ਦੇ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਪੱਕਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸਦੀ ਅਸਲ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ

ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮਾੜੇ ਸੰਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(19) ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਇੰਨਾ ਕੁਚਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ, ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਅਪਨਾਉਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ। . ਦੋ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢਣ ਜੋ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੜਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪੰਨੇ ਪਲਟਣ ਦਾ ਝੁਕਾਅ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੀ ਖਾਤਰ ਇਹ ਨਿਚੋੜ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ; ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੇ ਜੋਖਮ 'ਤੇ ਵੀ: -

ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ, (5) ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ ਜੇ. ਐਕਟ, ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੰਤਕਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਨਾਇਬ-ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਉਹ 'ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ' ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ • ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ' ਦੀ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 195(2) ਦਾ।

* * * * *

“ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ 1926 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, *ਠਾਕੁਰ ਨਿਰਮਾਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਠਾਕੁਰ ਲਾਇ ਰੁਦਰੋ ਪਰਤਾਬ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ*।

ਅਤੇ ਹੋਰ, (12), ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ: — , ■ ■, i

ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਪੰਨਾ 482 'ਤੇ ਅਵਧ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਪੜਚੋਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਗਲਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਬਦਲਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ

ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਣਗਿਣਤ ਵਾਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਵਿੱਤੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ ਕਿ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਕਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਮਦਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨਾ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਧੋਖਾਧੜੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ , ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਮਾਲਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਅਚੱਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ।'

ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ "ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦਾ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। , ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਸਿੰਧ ਦੇ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਸਟੇਟ ਟਿਊਟਸ ਦੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ।

(20) ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਨਯੋਗ ਜੂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ , ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਹਿਣਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪੁਖਤਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ, (5) ਅਤੇ ਫਿਰ ਠਾਕੁਰ ਨਿਰਮਾਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (12) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ । ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦਾ ਵਕੀਲ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(12) ਏਆਈਆਰ 1926 ਪੀਸੀ 100.

ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਤਿਆਵਾਦੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (8) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਹਿੱਸੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਸਿੰਧ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਹਾਈ

ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ (5.) ਅਤੇ ਠਾਕੁਰ ਨਿਰਮਾਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (12) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਅਲਾਹਾਬਾਦ, ਸਿੰਧ ਅਤੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(21) ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੇਸ ਦੀ ਫਿਰ ਵਿਦਿਆ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਫਰਮ ਮਦਨ ਲਾਈ ਪ੍ਰੋਮ ਜੋਕਮਾਰ (13) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਤਿਆਵਾਦੀ ਦੇ ਕੇਸ (8) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਇਹ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਆਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ "ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਾਮਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ। ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ।"

(13) ਆਈਐਲਆਰ 1971 (1) ਪੀ.ਬੀ. & Hr. 112-1971 PLR 61

(22) ਠਾਕੁਰ ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿਨਹਾ ਬਨਾਮ ਸੀਤਾਮਤੀ ਸੈਂਟਰਲ ਕੋ-ਓਪਰੇਟਾ ਟੀਵ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (14) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ' ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੂਰਾ ਬੈਚ:

“ਬਿਹਾਰ ਸ਼ੁੱਕਾ ਉੜੀਸਾ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ। ਇਸ ਲਈ, 1935 ਦਾ ਨੰਬਰ VI, ਉਹਨਾਂ ਕਰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਜਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਗੋਂ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ, ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ. ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜੋ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ। ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।”

(23) ਬ੍ਰਜਨੰਦਨ ਸਿਨਹਾ ਬਨਾਮ ਜਯੋਤੀ ਨਰੋਈਹ, (6) ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਜੱਜ' ਅਤੇ. 'ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ' ਵਿਚ ਐੱਸ. ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ 19 ਅਤੇ 20 ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਫਾਈਲ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 'ਸਹੀ ਕੁਆ ਨਾਨ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ

The State of Punjab v.. Sham Kaur etc. (Suri, J.)

ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਾਂ

(14) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 1494.

ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਿਰਣਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਟੈਸਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ - 1 ਯੋਗਤਾ।"

(24) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਅੰਤਮ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਾਫੀ ਨਵੇਕਲੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ "ਕਾਰਪਸ ਜੂਰੀਸ ਸਕੈਂਡਮ" ਜਾਂ "ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼" ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ 'ਅੰਤਿਮ' ਅਤੇ 'ਨਿਸ਼ਚਿਤ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਪੰਨੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਥਾਂ-ਥਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅੰਤਮ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਚਰਿੱਤਰ ਤੋਂ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿਚ 'ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਅਰਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ

"ਨਿਸ਼ਚਤ. ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਵਾਕ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾ ਇੱਕ ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਥੌਮ ਪੁੱਤਰ > ਵੀ. ! ਗ੍ਰਾਹਮ, (15) ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰਪਨੀ ਆਫ ਸ਼੍ਰੇਵਪੋਰਟ (16)।

ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀ ਮਿਆਦ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ

The State of Punjab v.. Sham Kaur etc. (Suri, J.)

ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੀਖਿਆ ਜਾਂ ਉਲਟੀ ਦੀ ਅਚਨਚੇਤੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ, *ਯੂਐਸ ਬਨਾਮ ਦ ਪੈਰੀ*, (17)।

(25) ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ, ਸਹਿਮਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਡੀ ਫਿਨਟੀਟਿਵ' ਜਾਂ 'ਫਾਇਨਲ' ਦਾ ਇੱਕੋ ਹੀ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਣਾਇਕ, ਨਿਰਣਾਇਕ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਆਦਿ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੰਕਲਿਤ ਆਮ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧੀਆ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਵੈਬਸਟਰਜ਼ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ: -

"ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ: 1. ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ, ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ; ਨਿਰਣਾਇਕ; ਨਿਰਣਾਇਕ; ਜਿਵੇਂ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਵਾਬ, ਵਾਕ, ਸੰਧੀ।

(15) 246 ਪੰਨਾ 202, 92-ਏ, 118, 119.

(16) ਲਾ. ਐਪ. 6 SO 2nd 39, 40.

(17) 1 ਕਰੈਚ 103, 2 ਐਲ. ਐਡ. 49.

2. ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜਾਂ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਵੀ, ਪੂਰਨ.
3. ਸੰਪੂਰਨ, ਅਟੱਲ ਜਾਂ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪਾਠ।
4. ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ; ਵੱਖਰਾ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇੱਕ ਪੰਥ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਾਮ।
5. ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ; ਸਹੀ; ਪ੍ਰਗਟ; ਢਿੱਲੀ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ।
6. ਬਾਇਓਲ. ਸੰਪੂਰਨ; ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਤ; ਅੰਤਿਮ; ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅੰਗ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ; ਮੁੱਢਲੇ ਜਾਂ ਮੁੱਢਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।
7. ਫਿਲੋਟਲੀ। ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਡਾਕ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ Cf. ਆਰਜ਼ੀ. Syn. — ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦੇਖੋ। ਕੀੜੀ— ਅਨੁਕੂਲ, ਨਿਰਣਾਇਕ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, advt.-ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ, n.
8. ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ।”

ਸ਼

,

■

(26) ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਲੈਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦਰੁਸਤ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਕੋਰਟ! ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸਲੀਅਤ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪੁਸਤਕ-ਰੱਖਿਅਕ ਜਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਝਗੜੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਮੁਨੀਮ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਵਪਾਰਕ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਪਰ ਮੈਚ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਕਟ ਸਕੋਰ-ਬੁੱਕ 'ਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਐਂਟਰੀਆਂ' ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੇਲੋੜੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਕ ਖੰਡਨ ਧਾਰਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਵਿਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਇੱਕ ਪਿਰ, ਦੰਡ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਰਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚ ਮਾਲੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੱਕ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਅਰਥਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਹ ਮਾਲੀਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। -ਅਪ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।

(27) ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ 'ਅਦਾਲਤ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ, ਮਾਲੀਆ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1877 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰਡਰ ਲਾਈਨ ਕੇਸਾਂ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 195(1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ 'ਅਦਾਲਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਲੈਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਫੰਦੇ ਹਨ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ

ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੰਜਾਬ ਭੂਮੀ ਮਾਲ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 36(3) ਅਤੇ 45 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 36 ਤੋਂ 39 ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਅਟੇਨ ਡਾਂਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਤੋਂ 22 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ* ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(3) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਸੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਵਿਚ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਤਕਾਲ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਐਂਟਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਕੋਲ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਜੋ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਰੈਵੀਨਿਊ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਐਂਟਰੀ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 37 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਰੇਗਾ। ਧਿਰਾਂ-ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 75(4) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਧਾਰਾ 74 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਮਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਅਟੇਨ ਡਾਂਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਾਂਗ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ। ਇਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰੈਵੀਨਿਊ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਫੰਦੇ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਜੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰ ਟਰਾਰ

The State of Punjab v.. Sham Kaur etc. (Suri, J.)

ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 195(2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਘੱਟ ਫਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਪਹਿਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ।

(28) ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤੀ ਅਦਾਲਤੀ ਮਾਤਰ, ਜਗਰਾਓਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ।

14 ਜਨਵਰੀ 1971 ਈ.

ਆਰ.ਐੱਸ. ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ.--ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

Gram Panchayat v. Amar Nath etc. (Sandhwalia, J).

ਅਪੀਲੇਟ ਸਿਵਲ

ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਜੇ. ਜੇ.

ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, -ਅਪੀਲੇਟ

ਬਨਾਮ.

ਅਮਰ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1967 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 187.

25 ਜਨਵਰੀ 1971

ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XVIII) — ਸੈਕਸ਼ਨ 4(3) m)
—“ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ”—ਕੀ ਇਕੱਲੇ ਵਾਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਹੀ
ਮਤਲਬ ਹੈ—ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਰਾਹੀਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ— ਚਾਹੇ ਵਾਕਾਸ਼ ਦੇ ਦਾਇਰੇ
ਵਿਚ ਹੋਵੇ। ਕਬਜ਼ਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ”।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 3
ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ii) ਆਈਓ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ"
ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਵਾਢੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ
ਹੈ।